

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

MATÈRIA:	Matemàtiques	CURS	2nC
PROFESSOR/A	Joan Antoni Belana		
Data entrega:	28-05-20	Mail d'entrega:	jbelana@xtec.cat

Haviem demanat fer els exercicis del 25 al 32. En aquest lliurament primer solucionarem aquests exercicis, després **demanarem fer els exercicis del 33 fins al 38. Els exercicis 33 fins al 38 els copiaré pensant en els alumnes que no tenen el llibre a mà.** Deixarem per ampliació el REPTE. Anem pel tema de les solucions dels exercicis 25-32 encara que primer tenim que omplir la teoria:

Les **relacions afins** són relacions entre quantitats en què es combina una relació de proporcionalitat i la suma o la resta d'una quantitat **fixa** .

Aquesta quantitat fixa és la que impedeix que, quan dupliquem una quantitat, la quantitat associada també es **dupliqui** .

Una **funció afí** és aquella que posa en relació dues magnituds que es troben en una relació afí.

Les funcions afins transformen els nombres multiplicant-los primer per un nombre i després sumant-los o **restant-los** un segon nombre. La fórmula és:

$$f(x) = m \cdot x + n$$

Bé , de tot això potser l'únic destacable és la fórmula final: $f(x)=mx+n$ també vista sovint com $Y=ax+b$. Aquest tipus de funcions reben el nom d'**AFINS**.

25 | Dibuixa les funcions afins següents en els mateixos eixos:

$f(x) = 2x - 1$

$g(x) = 0,5x + 1$

$h(x) = -x + 2$

Si vols dibuixar funcions afins tens dos opcions: manualment o per ordinador.

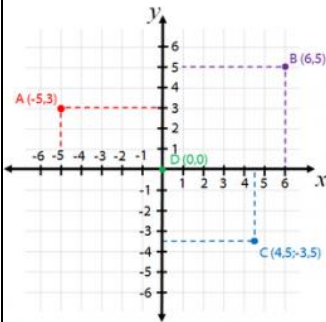
Per fer-ho manualment has d'omplir **LA TAULA DE VALORS**. Anem a fer la primera,

X	Y=2x-1
-2	Y=2(-2)-1 = -5
-1	Y=2(-1)-1 = -3
0	Y=2(0)-1 = -1
1	Y=2(1)-1 = 1
2	Y=2(2)-1 = 3

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Per suposat que pots posar moltes més x's, però $x=-2,-1,0,1$ i 2 són les més utilitzades a la pràctica.

Ara has de posar els punts (x,y) al **diagrama cartesià**:

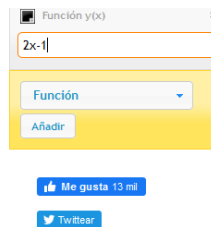
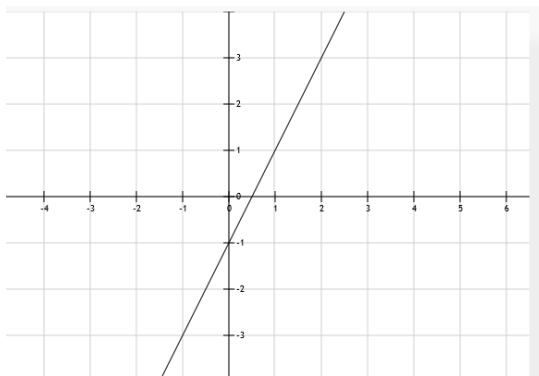

Aquí teniu dibuixats els punts $A=(-5,3)$, $B=(6,5)$,

$C=(4.5,-3.5)$. Recorda que la x és la primera coordenada, i la y és la segona coordenada.

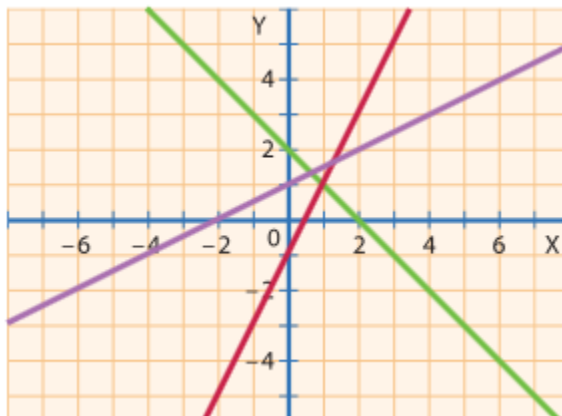
Però no ho faré...perquè tinc la segona possibilitat: fer-ho per ordinador. Té un avantatge: l'ordinador no s'equivoca; però té un inconvenient: potser l'ordinador ho entén i tu no, vigila!

Puc anar a www.fooplot.com i posar la fórmula $y=2x-1$. Fàcilment trobo que:

Aquesta gràfica coincideix amb la taula de valors feta abans. Tot ha anat bé. És la resposta. Però l'exercici és fer 3 gràfiques i posar-les totes 3 en el mateix diagrama cartesià.

La resposta és: (fixeu-vos que la que hem fet abans és la de color vermell)

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

26 | A quina funció correspon aquesta taula:

C9 C12

$$g(x) = \frac{3}{2}x - \frac{1}{2} \quad h(x) = \frac{3}{2}x + \frac{1}{2} \quad i(x) = -\frac{3}{2}x + \frac{1}{2}$$

x	1	2	3	4
f(x)	-1	$-\frac{5}{2}$	-4	$-\frac{11}{2}$

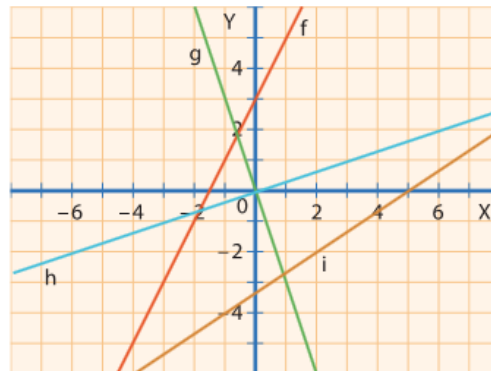
Correspon a la funció $i(x)$.

Com s'ha descobert que la resposta és la $i(x)$?...possiblement amb una calculadora i mirant quina és la que quadren les dades amb la fórmula.

27 | Observa les quatre gràfiques i indica, per a cada gràfica, si m és positiu o negatiu i quant val n .

C9 C12

Per contestar aquesta pregunta cal primer veure que totes són funcions afins, per tant totes tenen les fórmules $y=mx+n$; la gran pregunta: com descobrir la m i la n mirant la gràfica?

Deixem per després la m , ja que la n és molt fàcil. Ja que si $x=0$, aleshores $y=m \cdot 0+n=n$. Vaja!..la n és per on passa la gràfica per l'eix Y , on $x=0$. Gran descobriment!; llàstima que ja es sap des de fa segles!!, ehem ..però bé ara podem dir

Gràfica f (vermell) $\rightarrow n=3$

Gràfica h (blava) $\rightarrow n=0$

Gràfica g (verda) $\rightarrow n=0$

Gràfica i (taronja) $\rightarrow n=-3.5$

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

I què passa amb la m ? Doncs que és molt complicat de veure amb la vista; per això no demanen quant val la m , només demanen si és positiva o negativa. **La m mesura la inclinació de la recta** i per tant podem dir:

Gràfica f (vermell) → m positiva o sigui $m > 0$

Gràfica h (blava) → m positiva o sigui $m > 0$

Gràfica g (verda) → m negativa o sigui $m < 0$

Gràfica i (taronja) → m positiva o sigui $m > 0$

I amb això acabem l'exercici.

Comencen ara amb una mica de teoria: les funcions inverses:

Dues magnituds són inversament proporcionals quan al doble d'una li correspon la meitat de l'altra; a la meitat, el doble; al triple, un terç...

Les **funcions de proporcionalitat inversa** transformen els nombres fent la divisió d'una constant per cada nombre. La fórmula és:

$$f(x) = \frac{k}{x}$$

28 | Una associació lloga un autocar per anar a la vall de Núria. El cost és de 400 €. El preu del viatge per persona dependrà de la gent que s'hi apunti.

C1 C2

a. Quant valdrà si s'hi apunten 20 persones?

Calculem: $400 \text{ €} / 20 \text{ persones} = 20 \text{ €/persona}$

C7 C8

b. I si s'hi apunta el doble de gent, és a dir, 40 persones?

La meitat: $400 \text{ €} / 40 \text{ persones} = 10 \text{ €/persona}$

c. Pensa una funció $f(x)$ que relacioni preu per persona i nombre d'inscrits.

La funció serà: $f(x) = \frac{400}{x}$

Molt clar aquest exercici.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

29 | Considera la funció $f(x) = \frac{4}{x}$.

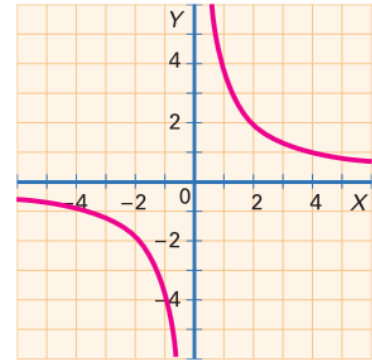

a. Quina és la constant de proporcionalitat inversa?

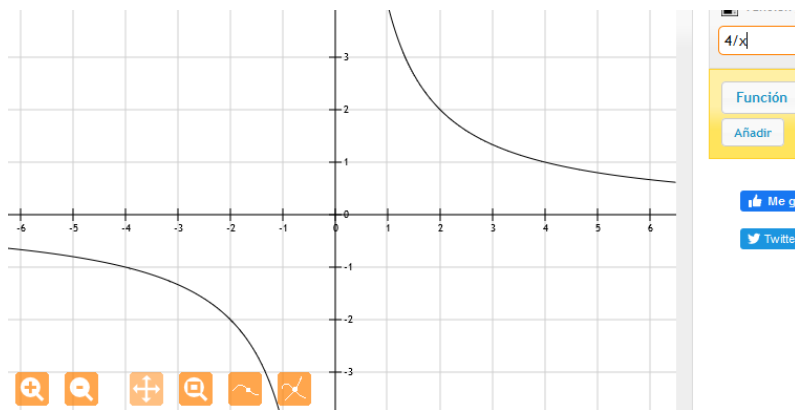
La constant és $k = 4$.

b. Completa la taula de valors i dibuixa la gràfica.

x	0,2	0,5	1	1,2	1,8	4	10
$f(x)$	20	8	4	3,3	2,2	1	0,4

Aquesta gràfica rep el nom d'hipèrbola. La podeu fer també amb www.fooplot.com molt ràpidament. Jo he trigat 15''

Algú podrà dir: no es semblen...però és un tema d'escala (tema ja estudiat). Us garanteixo que són exactament iguals.

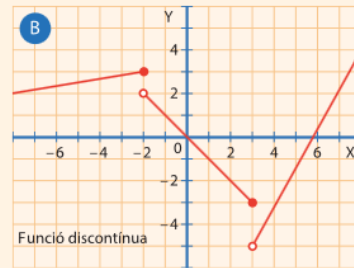
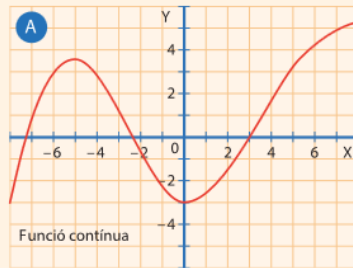
Comentem ara el que són **funcions contínues**:

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

La meua teoria. Continuitat

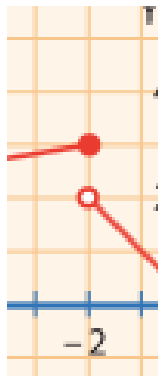
C11

Una **funció és contínua** quan en podem dibuixar la gràfica d'un sol traç, és a dir, sense aixecar el llapis del paper. En cas contrari, és **discontínua**.

Una **funció definida a trossos** és aquella funció que, per a diferents trams dels valors de x , presenta **fórmules** diferents.

Pot ser que us heu adonat d'això:

Què vol dir això?

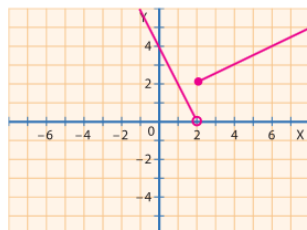
Doncs que en $x=-2$ la gràfica val $y=3$ i no pas $y=2$

30 | Dibuixa les gràfiques següents definides a trossos:

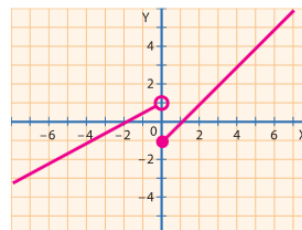

C9 C12

$$a. f(x) = \begin{cases} -2x + 4 & \text{si } x < 2 \\ \frac{1}{2}x + 1 & \text{si } x \geq 2 \end{cases}$$

$$b. g(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}x + 1 & \text{si } x < 0 \\ x - 1 & \text{si } x \geq 0 \end{cases}$$

- a) És com fer 2 gràfiques damunt del mateix sistema cartesià com hem fet abans. Per $x < 2$ (x més petit que 2) has de dibuixar la primera. Per $x \geq 2$ has de dibuixar la segona.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

No t'oblidis de posar ● o ○ en el $x=2$. Ja que $x=2$ ho agafa la segona gràfica és allà on s'ha de posar ●.

b) El mateix d'abans amb les fórmules que et donen. Aquí les 2 zones són $x < 0$ i $x \geq 0$.

31 |

C5

C8 C12

La funció següent és contínua? Argumenta-ho sense dibuixar la gràfica. $f(x) = \begin{cases} x & \text{si } x < 2 \\ x + 5 & \text{si } x \geq 2 \end{cases}$

Ens fixem en les proximitats del valor on pot haver-hi la discontinuïtat, és a dir entorn de $x = 2$. Just $x = 2$, tenim que $f(2) = 7$. Però els valors just abans de $x < 2$, encara que siguin molt propers, no teixen a 7 sinó a 2; per tant, hi ha un salt i la funció és discontinua.

Efectivament, en $x=2$ per un costat val 2, per l'altra 7. Hi ha un salt. La funció no és contínua.

32 |

C7 C8

C9 C12

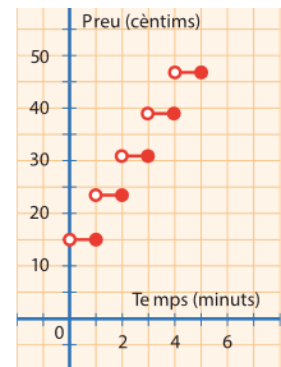
L'establiment de trucada d'un mòbil és de 15 cèntims i et permet parlar un minut. A partir d'aquest moment, cada minut o fracció de minut val 8 cèntims. Obtenim aquesta gràfica:

a. La gràfica és contínua? Justifica la resposta.

No és contínua. No podem dibuixar la gràfica d'un sol traç.

b. Quant valdrà una trucada de mig minut? I una de 3,5 minuts?

La de 0,5 min valdrà 15 cèntims. I la de 3,5 min, 39 cèntims.

Abans els preus de les empreses de telecomunicacions era així: per blocs. Però ara és un veritable desgavell saber com funcionen els preus!!

Amics/amigues hem acabat de solucionar els exercicis demanats. Us passo captures dels següents exercicis tot desitjant-vos que estigueu bé i que estudieu molt! Fins a la propera.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Punts de tall amb els eixos

La meva teoria. Els punts de tall amb els eixos

C11

Els punts de tall amb l'eix d'abscisses (o eix X) són punts de la forma $(x, 0)$, és a dir, amb la segona coordenada zero.

El punt de tall amb l'eix d'ordenades (o eix Y) és un punt de la forma $(0, y)$, és a dir, amb la primera coordenada zero.

Per calcular els punts de tall amb els eixos de la funció $f(x) = -2x + 4$, per exemple, procedim:

- **Eix d'abscisses.** En la fórmula, igualem $f(x)$ a 0 i resollem l'equació.

$$0 = -2x + 4 \rightarrow 2x = 4 \rightarrow x = 2 \quad \text{El punt de tall amb l'eix d'abscisses és } \underline{\hspace{2cm}}$$

- **Eix d'ordenades.** En la fórmula, substituïm x per 0.

$$f(0) = -2 \cdot 0 + 4 = 4 \quad \text{El punt de tall amb l'eix d'ordenades és } \underline{\hspace{2cm}}$$

- 33** | Una funció pot tallar l'eix d'abscisses en un, dos o més punts. Pot tallar l'eix d'ordenades en dos punts?

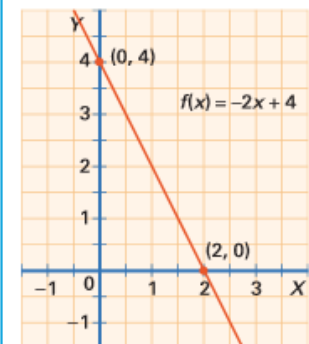
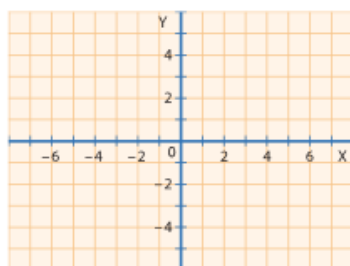

_____

_____

_____

- 34** | Dibuixa una funció que tingui un punt de tall amb l'eix Y a $(0, 2)$ i tres punts de tall amb l'eix X a $(-2, 0)$, $(1, 0)$ i $(4, 0)$. La funció pot tenir la forma que vulguis.

Les funcions de proporcionalitat directa i les funcions afins tallen cada eix en un punt.

- 35** | Calcula els punts de tall amb els eixos de les funcions següents:

a. $f(x) = x - 2$

b. $f(x) = -2x + 1$

c. $f(x) = \frac{1}{2}x - 1$

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

36 | Indica els punts de tall de cada gràfica:

C9 C12

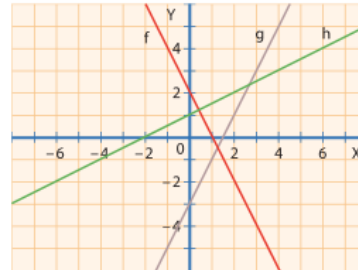

---

37 | Busca per a cada funció els punts de tall amb els eixos de coordenades:

C9 C12

- a. $f(x) = 5x + 10$
 b. $f(x) = -3x + 9$
 c. $f(x) = 2x$
 d. $f(x) = 3x + 5$

---

38 | Troba els punts de tall amb els eixos de coordenades de cada una de les rectes següents:

C9 C12

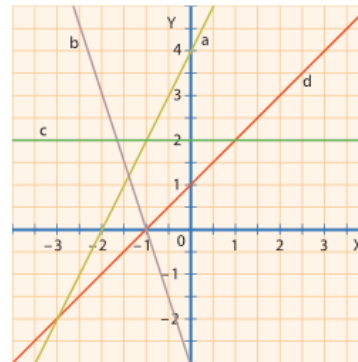

TASQUES D'AMPLIACIÓ (OPCIONAL/VOLUNTARI)

EL REpte Quin és el punt de tall amb els eixos de coordenades de qualsevol funció de proporcionalitat directa?

Al finalitzar la tasca contesta aquestes preguntes (inclou-les al full d'exercicis)

Quan temps has dedicat a fer l'exercici?

Com t'ha semblat l'exercici: llarg curt altres: _____

Has tingut alguna dificultat per fer-lo o entregar-lo? Quina?

Observacions:

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT